

Міністерство освіти і науки України

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:
рішенням Вченої ради
Державного біотехнологічного
Університету
протокол № 10 від «28» травня 2025 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ:

Наказом в.о. ректора
№01-01/212 від «29» травня 2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про студентські наукові гуртки Державного
біотехнологічного університету

Харків 2025

1. Загальні положення

1.1. Науково-дослідна робота студентів – один із найважливіших засобів підвищення якості підготовки фахівців у вищій школі. Це комплекс заходів наукового, методичного, організаційного характеру, що забезпечує навчання всіх здобувачів вищої освіти (далі ЗВО) навичкам наукових досліджень відповідно до обраної спеціальності в рамках освітнього процесу та поза ним. Саме для виконання цих заходів і створюються студентські наукові гуртки.

1.2. Студентський науковий гурток – це добровільне об'єднання ЗВО, зацікавлених у поглибленому вивченні відповідного наукового напрямку діяльності кафедри (кафедр), при якій формується студентський науковий гурток.

Студентські наукові гуртки створюються при кафедрах (лабораторіях) факультетів. Це початкова форма оволодіння майбутніми фахівцями навичками наукового дослідження.

На одній кафедрі може функціонувати декілька студентських наукових гуртків з тематики, що відносяться до спеціалізації кафедри.

Кількість членів студентського наукового гуртка має бути не менше 3 осіб.

1.3. Студентські наукові гуртки в своїй діяльності керуються Конституцією України, чинним законодавством України, Статутом Університету, цим Положенням.

1.4. У своїй діяльності студентські наукові гуртки керуються принципами рівноправності членів гуртка, самоврядування, відкритості та прозорості діяльності, органічного зв'язку науково-дослідної роботи з освітнім процесом.

1.5. За згодою наукових керівників можуть проводитись міжкафедральні засідання студентських наукових гуртків.

1.6. План роботи студентських наукових гуртків та основні напрямки їх наукових досліджень розробляються відповідно до науково-дослідної тематики кафедр і затверджуються кафедрами упродовж місяця з початку навчального року.

1.7. Для започаткування студентського гуртка потрібно рішення кафедри і схвалення його вченими радами факультетів Державного біотехнологічного університету.

2. Мета і завдання студентського наукового гуртка

2.1. Метою роботи студентського наукового гуртка є виявлення та залучення обдарованої молоді до наукової діяльності, поглиблене вивчення студентами відповідної галузі наук, набуття навичок науково-дослідної роботи та застосування отриманих знань на практиці, обговорення актуальних проблем відповідної галузі наук, розширення загального і професійного світогляду та створення умов для науково-дослідної діяльності здібних і талановитих студентів.

2.2. Основними завданнями студентського наукового гуртка є:

- організація науково-дослідної роботи студентів;
- поглиблене вивчення студентами обраної теми;
- залучення студентів до наукових проблем кафедри;
- розвиток у студентів компетентностей науковця, дослідника;
- залучення студентів до участі в наукових конференціях, семінарах, форумах, конкурсах та інших науково-дослідних і просвітницьких заходах;

- сприяння участі студентів у міжнародних проєктах, програмах навчання і стажування за кордоном;
- обговорення теоретичних проблем, розв'язання актуальних науково-технічних питань, проведення циклу досліджень;
- ознайомлення за методикою планування й проведення експерименту;
- апробація результатів науково-дослідної роботи ЗВО на міжнародних та всеукраїнських наукових заходах та їх публікація в наукових виданнях;
- налагодження зв'язків з іншими студентськими науковими організаціями, об'єднаннями, установами на міжнародному, всеукраїнському та регіональному рівнях;
- сприяння формуванню здібностей застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності.

2.3. Форми роботи студентського наукового гуртка:

- засідання,
- участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах,
- публікації наукових статей,
- наукові дослідження.

3. Організація і керівництво студентським науковим гуртком

3.1. Поточну роботу студентського наукового гуртка організовує і контролює науковий керівник, що призначається рішенням засідання кафедри з числа науково-педагогічних працівників кафедри.

3.2. Керівництво науковою діяльністю студентського наукового гуртка здійснює викладач, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук або викладач, який не має наукового ступеня, але має значні наукові досягнення, є фахівцем у певній сфері (напрямі) наукових досліджень.

3.3. Засідання студентського наукового гуртка проводяться як правило один раз на два місяці для роботи згідно плану з обговоренням підсумків наукових робіт, реферативних повідомлень тощо, але не рідше 4 разів на навчальний рік.

3.4. Організаційна робота студентського наукового гуртка здійснюється старостою, яка (який) обирається відкритим голосуванням на засіданні й затверджується науковим керівником гуртка.

3.5. На початку навчального року керівником студентського наукового гуртка складається попередній річний план роботи студентського наукового гуртка, який розробляється відповідно до науково-дослідної тематики кафедри. План роботи приймається студентським науковим гуртком на своєму засіданні, затверджується рішенням кафедри (кафедр).

3.6. Звіт керівника студентського наукового гуртка заслуховується і затверджується на засіданні кафедри (кафедр).

4. Члени студентського наукового гуртка

4.1. Членом студентського наукового гуртка може бути кожен студент університету, який успішно виконує навчальний план та виявляє бажання і схильність до науково-дослідної роботи.

4.2. Прийом у члени студентського наукового гуртка та відрахування з його складу здійснюється за заявою претендента.

4.3. У своїй діяльності члени студентського наукового гуртка керуються нормами наукової і професійної етики.

4.4. Права й обов'язки членів студентського наукового гуртка:

- дотримуватись умов цього Положення;
- дотримуватися норм та принципів академічної доброчесності;
- бути присутнім і виступати з доповідями й науковими повідомленнями на засіданнях студентського наукового гуртка;
- виконувати науково-дослідну роботу під керівництвом науково - педагогічного працівника кафедри;
- публікувати свої роботи в загально університетських та інших наукових виданнях;
- брати участь у міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових та науково-технічних заходах: конкурсах, олімпіадах, конференціях, семінарах, форумах, круглих столах;
- переходити за власним бажанням з одного студентського наукового гуртка в інші;
- брати участь у всіх заходах, що організовуються в межах діяльності студентського наукового гуртка;
- сприяти залученню до гуртка нових членів;
- обирати й бути обраним до керівних органів студентського наукового гуртка.

4.5. Члени студентських наукових гуртків можуть бути виключені з їхнього складу, якщо вони:

- подали заяву про виключення за власним бажанням;
- закінчили навчання в університеті;
- без поважних причин не беруть участі в роботі наукових гуртків;
- порушують норми академічної доброчесності.

4.6. Керівник гуртка, викладачі кафедри, члени ради молодих вчених можуть рекомендувати або ініціювати відрахування зі складу гуртка ЗВО за порушення внутрішнього трудового розпорядку університету.

5. Права та обов'язки старости студентського наукового гуртка

5.1. Староста студентського наукового гуртка діє відповідно до цього Положення.

5.2. Складає спільно з науковим керівником плани і звіти про роботу студентського наукового гуртка, своєчасно представляє їх на засіданні кафедри (кафедр).

5.3. Сприяє своєчасному виконанню плану наукових робіт членами студентського наукового гуртка.

5.4. Забезпечує зв'язок студентського наукового гуртка з радою молодих вчених факультету за потреби.

5.5. Вносить пропозиції керівнику гуртка про заохочення його активних членів.

6. Права та обов'язки керівника студентського наукового гуртка

6.1. Науковий керівник студентського наукового гуртка діє відповідно до цього Положення.

6.2. Керівник студентського наукового гуртка відповідає за організацію та проведення науково-дослідної роботи студентів за напрямом наукової діяльності кафедри (кафедр).

6.3. Керівник відповідає за планування роботи та звітування, організацію і якісне проведення засідань студентського наукового гуртка, розгляд на них актуальних наукових доповідей.

6.4. Спільно з науково-педагогічним складом кафедри (кафедр) та активом ради молодих вчених факультету керівник залучає до роботи в гуртку студентів, які виявили схильність до науково-дослідної роботи.

6.5. Керівник студентського наукового гуртка проводить індивідуальні співбесіди з членами гуртка, виявляє коло їх наукових інтересів і рівень підготовки, розподіляє тематику наукових досліджень та надає відповідну допомогу.

6.6. Керівник студентського наукового гуртка організовує проведення та участь членів гуртка в науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, конкурсах та інших наукових заходах факультету.

6.7. Керівник студентського наукового гуртка подає пропозиції від кафедри до програми щорічних студентських конференцій, які проводяться на факультеті.

6.8. Керівник студентського наукового гуртка порушує клопотання перед керівництвом кафедри (кафедр), факультету про заохочення найактивніших членів наукового гуртка. За активну участь та роботу ЗВО, керівник може подати рапорт до стипендіальної комісії факультету щодо призначення додаткових балів до стипендіального рейтингу членів наукового гуртка.

6.9. Керівник студентського наукового гуртка подає пропозиції керівництву кафедри, факультету й університету щодо поліпшення науково- дослідної роботи студентів загалом.

6.10. Керівник студентського наукового гуртка надає допомогу студентам у підготовці робочого плану наукового дослідження та пошуку необхідної наукової і спеціальної літератури та інших джерел інформації; в розробці інструментарію й оволодінні сучасною методологією наукового дослідження; в оформленні результатів наукової роботи; в підготовці тез виступів і доповідей до участі у наукових семінарах та конференціях; у підготовці публікацій за результатами наукового дослідження; у впровадженні результатів дослідження в практику й освітній процес.

6.11. Керівник студентського наукового гуртка відповідає за ведення документації гуртка та контролює хід виконання наукового дослідження.

6.12. Керівник студентського наукового гуртка зобов'язаний забезпечити регулярне висвітлення інформації з фото- та відео додатками на сторінці кафедри/факультету та на офіційному сайті університету про найбільш яскраві та значущі наукові заходи, організовані членами гуртка, або в яких вони беруть участь.

6.13. Керівництво студентського наукового гуртка зобов'язане подавати інформацію про його роботу на вимогу декана факультету, заступника декана з наукової роботи.

7. Документація студентського наукового гуртка

7.1. План роботи на навчальний рік, затверджений засіданням кафедри (кафедр), який містить назву студентського наукового гуртка, керівника, мету й завдання, склад групи, календарний план заходів (*Додаток 1*).

7.2. Тематика наукових досліджень студентів, затверджені на засіданні кафедри (кафедр) (*Додаток 2*).

7.3. Керівник гуртка у довільній формі фіксує: список членів гуртка; загально-організаційні заходи; наукові досягнення студентів; участь у наукових заходах; облік підготовлених публікацій, методичних матеріалів, наочних посібників, макетів, моделей, схем, стендів, відеоматеріалів та ін.

7.4. Річні звіти роботи студентського наукового гуртка (Додаток 3).

7.5. Заохочення членів гуртка.

8. Загальні вимоги до науково-дослідної роботи

8.1. Наукова робота повинна відповідати таким основним вимогам:

- актуальність досліджуваної теми;
- наявність елементів новизни дослідження, недопустимість плагіату й компіляції;
- теоретична або практична спрямованість дослідження;
- використання сучасних джерел наукової і спеціальної літератури;
- наявність аналізу нормативно-методичної бази з теми дослідження;
- наявність емпіричного матеріалу;
- використання архівних матеріалів;
- застосування сучасної методології наукових досліджень;
- наявність огляду передового національного та закордонного досвіду роботи;
- формування проблемних питань, висновків і пропозицій з теми дослідження.

8.2. Наукові роботи студентів можуть готуватися співавторами, зокрема й спільно з викладачами.

8.3. Свідченням високої оцінки наукового дослідження є:

- здобуття премій, дипломів, сертифікатів і призових місць у конкурсах на кращу наукову роботу;
- державна реєстрація винаходу;
- публікація результатів дослідження;
- впровадження результатів дослідження в практичну діяльність або освітній процес;
- виступи за результатами дослідження на наукових семінарах і конференціях (опублікування тез виступів).

8.4. Наукові розробки підготовлені членами студентського наукового гуртка зберігаються на кафедрі (лабораторії) впродовж 2-х років чи на сторінці кафедри на сайті університету.

9. Прикінцеві положення

9.1. Студентський науковий гурток може бути реорганізованим або ліквідованим за пропозицією кафедри, факультету.

9.2. Дане Положення затверджується Вченою радою Державного біотехнологічного університету.

9.3. Положення про студентський науковий гурток кафедри (у разі наявності такого) не повинно суперечити вимогам даного Положення.

Додаток 1 до Положення про студентські наукові гуртки

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри

назва кафедри
(протокол № ____ від ____)
Зав. кафедрою _____
підпис

прізвище, ініціали

**ПЛАН РОБОТИ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА
НА _____ НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Назва гуртка: _____

Науковий керівник: _____
прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада

Мета і завдання: _____

Склад гуртка:

<i>№</i>	<i>Прізвище, ім'я студента</i>	<i>Курс</i>	<i>Група</i>

Календарний план роботи:

<i>№</i>	<i>Назва і вид роботи</i>	<i>Виконавці</i>	<i>Термін виконання</i>

Науковий керівник

підпис

прізвище та ініціали

ПОГОДЖЕНО

Зав. кафедрою _____
назва кафедри

підпис

прізвище, ініціали

« ____ » _____ р.

Додаток 2 до Положення про студентські наукові гуртки

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри

назва кафедри
(протокол № ____ від _____)
Зав. кафедрою _____
підпис

прізвище, ініціали

**ТЕМАТИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА
ЗА _____ / _____ НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Назва гуртка: _____

Науковий керівник: _____
прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада

<i>№</i>	<i>Прізвище, ім'я студента</i>	<i>Тема наукового дослідження</i>

Науковий керівник

підпис

прізвище та ініціали

ПОГОДЖЕНО

Зав. кафедрою _____
назва кафедри

підпис

прізвище, ініціали

« ____ » _____ р.

Додаток 3 до Положення про студентські наукові гуртки

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри

назва кафедри
(протокол № ____ від ____)

Зав. кафедрою _____
підпис

прізвище, ініціали

**ЗВІТ ПРО РОБОТУ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА
НА _____ НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Назва гуртка: _____

Науковий керівник: _____
прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада

<i>№</i>	<i>Назва і вид роботи</i>	<i>Виконавці</i>	<i>Результати виконання</i>

Науковий керівник

підпис

прізвище та ініціали

ПОГОДЖЕНО

Зав. кафедрою _____
назва кафедри

підпис

прізвище, ініціали

« ____ » _____ р.